

**Przedmiotowe Zasady Oceniania z biologii
w I Liceum Ogólnokształcącym
im. Marii Skłodowskiej Curie w Złotowie
w roku szkolnym 2022/2023
dla klas: IA, IB, IC, ID, IIA, IIB, IIC, IIIA, IIIB, IIIC, IVC**

Przedmiotowe zasady oceniania z biologii w liceum opracowany został oparciu o:

1. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 sierpnia 2017 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1534)
2. Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. Nr 83, poz. 562, z późn. zm.) oraz o Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 kwietnia 2013 zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych.
3. Podstawę programową z biologii w liceum.
4. Programy nauczania wydawnictwa Nowa Era zatwierdzone przez dyrektora szkoły.
5. Statut I Liceum Ogólnokształcącego im. Marii Skłodowskiej Curie w Złotowie.
6. Zasady Wewnątrzszkolnego Oceniania I Liceum Ogólnokształcącego im. Marii Skłodowskiej-Curie w Złotowie.

Przedmiotem oceniania są:

- wiadomości,
- umiejętności
- postawa ucznia i jego aktywność

Cele ogólne oceniania na biologii:

- rozpoznawanie przez nauczyciela poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań programowych,
- poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie,
- motywowanie ucznia do dalszej pracy,
- pomoc uczniowi w samodzielnym kształceniu biologicznym,
- przekazanie rodzicom lub opiekunom informacji o postępach dziecka,
- dostarczenie nauczycielowi informacji zwrotnej na temat efektywności jego nauczania, prawidłowości doboru metod i technik pracy z uczniem.

Metody i narzędzia oraz szczegółowe zasady sprawdzania i oceniania osiągnięć uczniów:

1. Wypowiedzi ustne np. swobodna wypowiedź na określony temat, charakteryzowanie procesów biologicznych, fizycznych, chemicznych, geograficznych, umiejętność wnioskowania przyczynowo-skutkowego itp.
Przy odpowiedzi ustnej obowiązuje znajomość materiału z trzech ostatnich lekcji, w przypadku lekcji powtórzeniowych z całego działu. Ocena z odpowiedzi ustnej nie podlega poprawie.
2. Kartkówki obejmujące materiał z trzech ostatnich lekcji, nie podlegają poprawie.
3. Sprawdziany pisemne trwają 30 min. – 45 min. (zależnie od zakresu sprawdzanego materiału), przeprowadzane są po zakończeniu każdego działu, zapowiadane tydzień wcześniej.
Sprawdziany są obowiązkowe, jeżeli uczeń opuścił sprawdzian z przyczyn losowych, powinien go napisać w terminie nie przekraczającym 2 tygodnie od powrotu do szkoły. Jeżeli sprawdzian nie zostanie napisany w tym terminie to czas i sposób zaliczenia ustala nauczyciel.
Prace pisemne powinny być ocenione i oddane w ciągu 2 tygodni.
Ocenę niedostateczną ze sprawdzianu można poprawić. Poprawa jest dobrowolna, odbywa się poza lekcjami, w ciągu 1 tygodnia od rozdania prac i tylko 1 raz.
Przy poprawianiu sprawdzianu punktacja nie zmienia się, otrzymane oceny są wpisywane do dziennika.
Wszystkie prace są archiwizowane – uczniowie i ich rodzice mogą je zobaczyć i otrzymać uzasadnienie wystawionej oceny.
Nie ocenia się ucznia po dłuższej nieobecności w szkole.
4. Aktywność ucznia: czyli zaangażowanie w tok lekcji, udział w dyskusji, uzupełnianie dodatkowych ćwiczeń np. w ćwiczeniówce, wypełnianie kart pracy, praca w grupach, korzystanie z różnych źródeł informacji, wypowiedzi, podczas rozwiązywania problemów.
5. Wagi poszczególnych form sprawdzania wiedzy:
 - a) sprawdziany wiadomości bieżących obejmujących więcej niż 3 jednostki tematyczne – waga 5
 - b) sprawdziany wiadomości bieżących obejmujących do 3 jednostek tematycznych - waga 3
 - c) ustne samodzielne wypowiedzi (referaty) na bazie przygotowanego materiału – waga 2
 - d) odpowiedzi kontrolne z materiału bieżącego – waga 3
 - e) kontrola prac domowych – waga 2
 - f) aktywność uczniów – waga 1
 - g) realizacja pracy projektowej – waga 4

Przewiduje się możliwość uzyskania oceny częściowej za udział w olimpiadach i konkursach przedmiotowych z wagą 3 – 5.
6. W przypadku sprawdzianów pisemnych przyjmuje się skalę punktową przeliczaną na oceny cyfrowe wg kryteriów :

- a) 100% – celujący
- b) 99 – 90% - bardzo dobry
- c) 89 – 75 % - dobry
- d) 74 – 55% - dostateczny
- e) 54 – 40% - dopuszczający
- f) 39 – 0% - niedostateczny

7. Zeszyt przedmiotowy – jest obowiązkowy i sprawdzany jeden raz w półroczu biorąc pod uwagę staranność i systematyczność.

Sposoby informowania uczniów o PZO i wymaganiach:

Na pierwszych godzinach lekcyjnych nauczyciel zapoznaje uczniów z PZO. Wymagania na poszczególne oceny udostępnione są wszystkim uczniom w pracowni biologicznej i na stronie internetowej szkoły. Oceny cząstkowe są jawne, oparte o opracowane kryteria. Sprawdziany inne prace pisemne są przechowywane w szkole do końca danego roku szkolnego.

Sposoby informowania rodziców o PZO:

Nauczyciel na pierwszym zebraniu informuje rodziców o sposobie oceniania z przedmiotu. O ocenach cząstkowych i klasyfikacyjnych informuje się rodziców na zebraniach rodzicielskich lub w czasie indywidualnych spotkań z rodzicami udostępniając zestawienie ocen lub umożliwiając wgląd do dziennika elektronicznego. Informacje o grożącej ocenie niedostatecznej klasyfikacyjnej jest przekazywane zgodnie z procedurą ZWO.

Zasady wystawiania oceny śródrocznej i rocznej:

Wystawianie oceny klasyfikacyjnej dokonuje się na podstawie ocen cząstkowych, minimum trzech w półroczu, przy czym podstawą oceny śródrocznej będzie średnia ważona z ocen cząstkowych.

Ocena roczna jest średnią ważoną ocen śródrocznych.

Sposoby korygowania niepowodzeń szkolnych i podnoszenia osiągnięć uczniów.

1. Możliwość poprawy oceny z pracy klasowej – sprawdzianu w przypadku oceny niedostatecznej.
2. Umożliwienie zwolnienia z pracy klasowej, kartkówki lub odpowiedzi ustnej w wyjątkowych przypadkach losowych.
3. Uzupelnienie braków z przedmiotu w ramach konsultacji z nauczycielem w przypadku zgłoszenia chęci przez ucznia.
4. Możliwość zgłoszenia nieprzygotowania ucznia raz w półroczu.
5. Rozwijanie zainteresowań i poszerzanie wiadomości na konsultacjach przedmiotowych i spotkaniach w ramach projektu klasy akademickiej.

Ewaluacja PZO

Pod koniec roku szkolnego nauczyciel wspólnie z uczniami dokonuje analizy funkcjonowania PZO na lekcjach biologii. Ewentualne zmiany PZO będą obowiązywały od następnego roku szkolnego.

Wymagania ogólne na poszczególne stopnie szkolne:

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- prezentuje swoje wiadomości posługując się poprawną terminologią biologiczną, przyrodniczą
- potrafi stosować zdobyte wiadomości w sytuacjach nietypowych,
- formułuje problemy i rozwiązuje je w sposób twórczy,
- dokonuje analizy lub syntezy zjawisk i procesów biologicznych, przyrodniczych
- wykorzystuje wiedzę zdobytą na innych przedmiotach,
- potrafi samodzielnie korzystać z różnych źródeł informacji,
- bardzo aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym,
- wykonuje twórcze prace, pomoce naukowe i potrafi je prezentować na terenie szkoły i poza nią,
- w pracach pisemnych osiąga 100% punktów możliwych do zdobycia i w pełni odpowiada na dodatkowe pytania,
- bierze udział w konkursach biologicznych, przyrodniczych na terenie szkoły i poza nią.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności określone programem nauczania,
- wykazuje szczególne zainteresowania biologią, przyrodą
- potrafi stosować zdobytą wiedzę do samodzielnego rozwiązywania problemów w nowych sytuacjach,
- bez pomocy nauczyciela korzysta z różnych źródeł informacji,
- potrafi planować i bezpiecznie przeprowadzać doświadczenia i hodowle przyrodnicze,
- sprawnie posługuje się mikroskopem i lupą oraz sprzętem laboratoryjnym,
- potrafi samodzielnie wykonać preparaty mikroskopowe i opisać je,
- prezentuje swoją wiedzę posługując się poprawną terminologią biologiczną, przyrodniczą
- aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym,
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 90% do 99% punktów możliwych do zdobycia.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności bardziej złożone i mniej przystępne, przydatne i użyteczne w szkolnej i pozaszkolnej działalności,
- potrafi stosować zdobytą wiedzę do samodzielnego rozwiązywania problemów typowych, w przypadku trudniejszych korzysta z pomocy nauczyciela,
- posługuje się mikroskopem i zna sprzęt laboratoryjny,
- wykonuje proste preparaty mikroskopowe,
- udziela poprawnych odpowiedzi na typowe pytania,
- jest aktywny na lekcji,
- w pracach pisemnych osiąga od 75% do 89% punktów.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności przystępne, niezbyt złożone, najważniejsze w nauczaniu biologii, przyrody oraz takie które można wykorzystać w sytuacjach szkolnych i pozaszkolnych,
- z pomocą nauczyciela rozwiązuje typowe problemy o małym stopniu trudności,
- z pomocą nauczyciela korzysta z takich źródeł wiedzy jak: słowniki, encyklopedie, tablice, wykresy, itp.,
- wykazuje się aktywnością na lekcji w stopniu zadowalającym,
- w przypadku prac pisemnych osiąga od 55% do 74% punktów.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- ma braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności określonych programem, ale nie przekreślają one możliwości dalszego kształcenia,
- wykonuje proste zadania i polecenia o bardzo małym stopniu trudności, pod kierunkiem nauczyciela,
- z pomocą nauczyciela wykonuje proste doświadczenia biologiczne, przyrodnicze
- wiadomości przekazuje w sposób nieporadny, nie używając terminologii biologicznej, przyrodniczej
- jest mało aktywny na lekcji,
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 40% do 54% punktów.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności określanych podstawami programowymi, koniecznymi do dalszego kształcenia,
- nie potrafi posługiwać się przyrządami biologicznymi,
- wykazuje się brakiem systematyczności w przyswajaniu wiedzy i wykonywaniu prac domowych,
- nie podejmuje próby rozwiązania zadań o elementarnym stopniu trudności nawet przy pomocy nauczyciela,
- wykazuje się bierną postawą na lekcji,
- w przypadku prac pisemnych osiąga od 0% do 39% punktów.

Dostosowanie wymagań edukacyjnych - nauczyciel jest zobowiązany na podstawie pisemnej opinii poradni psychologicznej (do tego upoważnionej) obniżyć wymagania edukacyjne w stosunku do ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się.

Procedura podwyższenia oceny proponowanej- uczeń, który będzie się starał o podwyższenie przewidywanej oceny śródrocznej winien napisać sprawdzian z zakresu całego półrocza, a w przypadku oceny rocznej- z tych partii materiału, które zaliczył na ocenę niższą niż ocena podwyższona.

Aneks do Przedmiotowych Zasad Oceniania z biologii

Uczniowie klas czwartych, którzy zadeklarowali zdawanie egzaminu maturalnego z biologii i realizowali biologię w zakresie rozszerzonym, zaliczają partie materiału powtórzeniowego i otrzymują oceny według takich samych kryteriów, jak oceny z bieżącego materiału.

Uczniowie klas czwartych, którzy nie zadeklarowali zdawania egzaminu maturalnego z biologii są zwolnieni z zaliczania partii materiału powtórzeniowego. Jeżeli po czasie zadeklarują zdawanie z tego przedmiotu egzaminu maturalnego, to są zobowiązani przystąpić do zaległych zaliczeń.